

Τὸ Ἰοδλὴ Ι 47...

τὸ ἀντικείμενο " Ἀἴμιος " ἔχει φουντάρει. Ἀνοίγει τ' ἀμπάρι του καὶ στὸ κα-
 τέρημα ἔρχονται ἕνα κοπάδι ἀνήσυχου. Ἔμαστε 462 " γαβνηδες " ποὺ μᾶς ἔαψαν
 στὴν ἐκείνη τὴν κέντρο ἔδου στὸ Μακρονήσι σὺν ἀνεπιθόμητους. Οἱ πιθ. πολλοὶ ἀνέμε-
 σὰ μᾶς εἶναι. Ἐβροϊῶτες. Οἱ βάρκες τοῦ παραβιοῦ ἔχουν ριχτεῖ στὴ θάλασσα καὶ ἔ-
 μπαρῆδρον τὶς πρώτες τριαντηριές, ἐνῶ οἱ ἄλλοι παρακολουθοῦμε τὸ κατοικίδιο μὲ
 τὸ καινοεργιο ποδῶν τοῖμασε ἢ " Ἑλληνικὴ Πατρίς " ὅπως μᾶς τὴ λέγανε στὸ Κέν-
 τρο οἱ παραβανῆδες. Δὲν φαίνεται τίποτε παρὰ μόνον μιὰ ἄσπρη καλλιγραμμὴ ἔχτα-
 ση ἀπὸ σαχνές μέσα σ' ἕνα μαυροπρόσωπο φόντο στὴ μέση καὶ ἀπέναντι στὴν
 ἄλλη, πάνω σ' ἕνα ἰσόπεδο βράχο πρὸς τὴ θάλασσα μὲ ἄλλη μικρότερη κυκλικὴ συ-
 νοικία μὲ μεγαλύτερα τσαντήρια, ποὺ ἔχωρίζει στὴ μέση τῆς ἢ " Ἑλληνικὴ Σημαία
 ποὺ κυματίζει. Οὔτε ἕνα δέντρο δὲν ἔχωρίζει τὸ μάτι μᾶς. Μικρὲς μικρὲς παρε-
 οῦλες γνῶριμοι καὶ φίλοι κυττάζουμε τὸ ἠλιοκαμμένο βραχθυησο, ποὺ σὺν ἀπὸ ἔα-
 πολῆει, τρεμουλιέριχη στὸν ὄριζοντα τὴ φλόγα του καὶ σπαταίνουμε, ἢ μιλοῦμε κά-
 ποτε κάποτε, μὲ κολὸ σιγά. Εἶναι τὸ ἄγνωστο ποὺ μᾶς κομποδένει τὴν ψυχὴ. Εἶναι
 ἢ περιπέτεια ἢ εἰνεματικὴ ποὺ μᾶς περιμένει καὶ ποὺ τὸ κορμί μᾶς ἐν δεχτῆς
 τὴν προσεσθῆνεται.

Ἔνας βέρθε πεσειμῆς μᾶς πλακῶνει. Ὅλοι μᾶς τὸν νοιῶθουμε καὶ παλεθου-
 με νῦ, τὸν πνίξουμε κἀνοντας τὰχα τὸν εὔθυμο. Δίνουμε στοὺς ἄλλους, κουρῆγιο
 δανικὸ, γιὰ νῦ τὸ πῦρουμε πίσω ἀπὸ κείνους. -

Ἡ βάρκα μᾶς ἔφτασε στὴ θάλα. Ἐκεῖ εἶναι ἀραδιασμένοι μερικοὶ ἀξ/κοὶ καὶ
 πολλοὶ μαγκουροφόροι τῆς Α.Μ. - Ὅλοι μᾶς καθόμαστε στὰ πρῶματα μᾶς ἀκίνητοι.
 Ἔτσι μᾶς διατάξαν. Καὶ μόλις ἔδωσε στὸ μουρῆγιο ἕνας-ἕνας πετῆει τὰ πρῶμα-
 τῆ του, ἔξω καὶ βγαίνει καὶ ἀπὸ τῆς. Ἀμέσως ἕνα ἄγριμι μὲ ρόκαλο τὸν ἀρχίζει στὸ
 ἔδω μὲ κῆτι στριγγιές ποὺ σπᾶγάνουν καὶ τὸν ἀναγκάζει νῦ τρέχει φορτωμέ-
 νος τὸν ἀνηφορικὸ βράχο.

Ἠθῆξα καὶ ἔγω. Σκόβω ἄμεσως καὶ ἀρπάζω τὸ σάκκο μου. Ἀθῆνουμε στὴ ράχη μου
 τοὺς κόμπους τοῦ μπαμποῦ καὶ τρέχω. Ὁ δῆμιος ὄμως ἔμπαλασμένος καὶ ἄγριος
 μ' ἀκολουθεῖ οὐρκιζόντας. -

Ἄϊ-ἄϊ ρε τσίρο, ἀπὸ τὸ βῆμα τρέξε ρε τὸ θεὸ σου καὶ μὲ κατεβάζει ἀνα-
 τῆπανστα τὸ καλάμι του στὴ ράχη. Εἶναι ὁ Καλπῆνης (ὅπως ἔμασε σὲ λίγο τ' ὄνο-
 μέ του). Μ' ἔφτασε σ' ἕνα ἔσφατο. Τὸχουν καθάρισε ἀπ' τὰ ἀγῶθια καὶ τὰ σκοῖνα.
 Ἐκεῖ εἶναι ὄλοι οἱ ἄλλοι πῶχουν βγεῖ, καθημένοι ἀραδιαστά σὲ ἔξῃδες στὰ πρῶ-
 ματῆ τους καὶ κυττοῦν ἔξῃ μαρμαρωμένοι ἴσα μπροστῆ. Ὁ Καλπῆνης μὲ δίνει τῆς
 τελευταῖες καὶ μὲ τοποθετεῖ. Πῶρω-γῶρω ὄρθια τὰ τσανῆλια χαριεωτίζονται καὶ
 γελοῦν μὲ τὴ βουβῆρα τοῦ μπολουκιοῦ τῶν σκλάβων.

Ἐρθαν ὄλοι σὲ λίγο. Τοποθετήθηκαν καὶ ἀπὸ τοὶ καθιστοὶ καὶ μᾶς ἔξωσε ἀγριε-
 μένο ὄλοκληρο τὸ σκυλοδῆ τῆς Α.Μ. μὲ τὰ τῶμιγκαν καὶ τὴ ρόκαλο. Ἐπικεφαλῆς
 πους εἶναι ὁ ἀνθ/σῆς Μ. Σφακιανός, (τῶρα ὄπολοχαγός). Αὐτὸς μᾶς καλοσῶρισε μὲ
 λίγα λόγια μὲ ζουμῆρα.

Ἐδῶ ἀρχισε καὶ κουνιῶτανε ὄλοκληρος, δὲν σᾶς στειλανε γιὰ νῦ παραθερίσετε.
 μὲ γιὰ νῦ πεθάνετε. Λίγοι θᾶ βγούν ζωντανοὶ ἀπ' ἐδῶ, μὲ θᾶναι ὄμας Ἑλληνες.
 Καὶ ὄστερα:

Ὅτι ἔχετε στὰ πρῶματα σας καὶ στὶς τσέπες σας βγάλτε το σ' ἕνα λεφτὸ.

Ουαί, κι' άλλοι μονο σ' έκεινον ποδ θα βρουμε κατι ποδ δεν τδβγαλε.

Σε μιτδ λεφτδ στα ποδια του καθ' ενδδς ηταν κι' ενα ψιλικατζιδικο. Κι' αρχισε η ερευνα. Περνοδσαν δυδ μαζδ Α.Μ.Ι.τες. Ο ενας εψαχνε κι' ο άλλος ρωτουσε Βοθλαγρος εισαι ρε;

Οχι συνδελφε.

Αμ' τδτε γιαιτι σε φεραν εδω κερατδ και χιτδπαγε. Ηταν τδ δευτερο κιλατισμα. Κι' ειναι φοβερο να περιμενεις τη σερα σου. Φτασανε μπροστα στον Κουρνάπη. Γιατι σε φεραν εδω ρε; Κι' ο άλλος τον εψαχνε. Τδ παιδι τουδ κδτταξε λιγο σαστισμενο και τοδ εβφυγε ο λογος.

Οπως φεραν κι' εσένα. Μηπως με ρωτησανι.

Δεν προφτασε να τελειωσει. Σαν δρνια πεσαν πάνω στον εξαπλωμενο φανταρο της σερις. Ηταν ο Χατζημανωλης, ο Καρνακης, ο Ζερβακης κι' ο Στεφανιδης. Ολοι χτυπουσαν με τα ξδλα κι' ο Χατζημανωλης κλωτσουσε οπου ευρισκε σαν να κλωτσουσε ψοφδσκυλο.

Παγωσαμε ολοι. Τδση αγριδτητα ακδτομη, μας εκανε να ανατριχιασουμε.

Οταν τον αφησαν τον Κουρνάπη, ανασηκωθηκε, μαζεδθηκε ενα κουβαρι στα πδματα του και βδγγαγε μεχρι ποδ ξεχδθηκε στριγγλιδρικη η φωνη του Σφακιανου πάνω του.

Σκασμδς. Ουτε τδτε, γιαιτι σε ποδοπατησα.

Δεν ξανακοδσθηκε κιδ τδποτε. Επνιξε τον πόνο του και τδ παρδπονδ του φαρμακερο μεσα του τδ παιδι, και λοφφαξε.

Ο Σφακιανδς εκρβε βδλτες ανάμεσα μας. Μας κυττουσε ενα ενα. Μιλησε σε καμποσους, χαστοδκισε δυδ-τρεις.

Βοθλαγαρε! Τομαρι! και προχωρουσε.

Φτάνει μπροστα στον Τδλια Αφέντρα από την Εβροια. Είχαν κάνει στο ίδιο Ταγμα του Ε.Λ.Α. Σπολδν καιρδ. Ο Σφακιανδς ηταν επιτελης κι' ο Αφέντρας Ε.Δ.Α. Α. Ηταν τδτε καλοι φίλοι.

Βρε τδ πουλακι μου εϊπε ο Σφακιανδς.

Γειασου Μιχαλδκη λδσε χαμογελωντας ο Τδλιας.

Εδω πδρα θα χορεψεις καλα Ταγματδρχη μου. Κδτταξε να ξεχάσεις κείνα ποδ ξερες γιαιτι θα πεθάνεις. Αλλαξες καθδλου μυαλα;

Μα τδ μυαλα μου τδ ξερεις, ψθυριζει τδ παιδι.

Σηκωσε τδ χδρι ο Ιοδδς και τοδδωσε ενα χαστοδκι.

Θα σοδ κάνει καδδ. Θα συνελθεις. Τδνε και προχδρησε.

Η ερευνα τελειωσε. Οι φωτογραφιες κοριτσιδν, τδ γραμματδ μας, οι σουγιδδες, μας και τδ λουγης-λουγης λαχταριστδ μιχλιμπιδια της τδπης μας, περδσανε στις στις τδπες του Α.Μ.Ι.τη.

Ολο τδ μπουλοδκι μας εχει ξεψυχισει. Ακίνητο, καμμενο από τδ λιοπδρη, ιδρωμενο, μαυρισμενο από τη σκδνη ποδ κδλλισε στο πδσωπο του ο δδρας. μοιδδζει με τ' ανθρωπινα λειψανα της κομπηιας ποδ τδθαψε η πδσσα ενα καιρδ.

Φωνδχθηκε 3 φορες ο κατδλογδς μας. Κανουμε 5-6 φορες ρδνταξη κατδ τριδδες τρεχοντας μεσα στ' αγιαθια, μη μας προφτασει τδ ρδπαλο και ξεθεωμενους από τη δειψα, τδναγωνια και τδν κοδραση μας αφισαν στο λιοπδρη μεχρι της 6 το βρεδυ, ακίνητους σ' αυτη τη θεση.

Ηταν η πρδπη μερα της σκλαβιας μας. Τδ πρδτο γδττωμα μας στα ματωραμενα

νόχεια των φασιστικών κορακιών του Ελληνικού Νταχάου. Το πρώτο χτύπημά μας ε-
στὴ σκηνὴ ἀμφοτέρων τῶν δοκιμασιῶν καὶ θὰ μᾶς χόριζε κατοπινὰ σὲ προσκυνημένον
καὶ κείνου τὸ δρόμο τοῦ "καρφιοῦ" καὶ σὲ κουρελιῆδες καὶ γινθτανε κλωτσουκ-
φι καὶ μπαίγνιο στὰ χέρια τοῦ Α. Μίτη γιατί δὲν θελουν νὰ βλάψουν οὔτε τὸν ἑ-
αυτὸν τους, οὔτε κανέναν ἄλλο.-

Τὴν ἄλλη μέρα πρωί-πρωί μᾶς πήραν οἱ Α. Μίτες καὶ μᾶς πήγανε ἔξω ἀπὸ μιὰ
σκηνή, πρὸς τὴ θάλασσα. Μᾶς βάλανε νὰ καθήσουμε σταυροπόδι στὸ χοῦμα καὶ μᾶς ἀ-
παγορεύανε νὰ μιλάμε μεταξὺ μας. Ἐνας-ἕνας ἀπὸ μᾶς ἔμπαινε μέσα στὴ σκηνή.
Ἦταν τὸ 2ο γραφεῖο. Σ' ἕνα τραπέζι καθότανε ὁ Κατζηγεωργίου ὁ ἀνθ/γός. Πλάϊ
τοῦ ὁ Μάκης Δόγκας καὶ ὄρθιοι, πίσω ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ φαντάρο ποὺ ἔμπαινε οἱ Α.
Μίτες, Κατζημανάλης καὶ Λαγός μὲ τὰ γυλόμπε στὰ χέρια.

Σὲ λίγη ὥρα ὅσοι καθόμαστε ἀπ' ἔξω ἀκούμε μέσα στὴ σκηνή νὰ γίνεται πανθ,
δαίμονιο. Ὅλοι ὄρθιοι χτυποῦσαν τὸν Καντήλα, φοιτητὴ ἀπ' τὸ Λομοκό. Ἀκοῦ-
γαμε τὸ ποδοβολητὸ τους πῆνω στὰ βότσαλα τῆς σκηνῆς, τοὺς χτύπους τῶν ξύλων
στὸ κορμί, τὴς βροχιῆς τῶν δημίων καὶ τὰ ἀπελπισμένα ξεφανητὰ τοῦ φαντάρου.

Τ' αὐτὰ ὀλονῶν μᾶς τεντώσανε καὶ οἱ καρδιές μας δουλεύανε γρήγορα ἀνεβῆ-
ζοντας ἕνα ποδσκάμα σὲν λαχάνισμα στὰ κλεμόνια μας. Καὶ μόνο τὰ μάτια δουλεύε-
νε. Σὲ μιὰ στιγμή μιὰ κραυγὴ πόνου μᾶς σφύγγει τὴν ψυχὴ.-

Μάνα μου, κι' ὅλα ἡσυχάζουν,

Ἐνας τρέχει καὶ φέρνει νερό κι' ὕστερα ἀπὸ λίγο βγάζουν τὸν Καντήλα ματω-
βαμένο καὶ βραμένο καὶ τὸν τραβοῦν στὸ ἀναρρωτήριο.

Κύναμε 20-25 μέρες νὰ τὸν ξαναδοῦμε. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ κεφάλι καὶ τοῦχαν σπῆ-
σει, τοῦχαν χτυπήσει μὲ γροθιά τὸ δεξιὸ μᾶτι κι' ἔχασε τὸ φῶς του. Τὸν πήγανε στὸ
Νοσοκομεῖο στὴν Ἀθήνα κι' ὅταν γόρισε ὕστερα ἀπὸ τέσσερις μέρες τὸ μᾶτι του δὲ
λαειτουργοῦσε πιά κανονικά. Εἶχε χάσει σὲ σοβαρὸ βαθμὸ τὴν ικανότητά του καὶ τέ-
τοιο παραμένει ἀκόμα παρ' ὅλη τὴν θεραπεία ποὺ τοῦκανε.

Τὴ μέρα αὐτὴ καὶ τὴν ἄλλη ξεκαθάρισε γιὰ καλὰ τὸ μπουλούκι μας. Ὅσοι ἀρ-
νηθήκανε ν' ἀποκηρῶξουν, βγαίνουν ἀπὸ τὴ σκηνή δαρμένοι. Ὅσοι προτίμησαν νὰ ὑπο-
ταχτοῦν, (κι ἦταν λίγοι, αὐτοὶ) βγαίνουν κατὰ χλωμο ἀπὸ τὸ φόβο τους, κι' ἀπ' τὴ ν-
ντροπή τους ἴσως. Τὴν ἴδια μέρα πρὸς τὸ ἀπόγειομα εἶχαμε καὶ τὸ δευτερό θυμα
μας, τὸν Σαρρή. Κι' αὐτὸν τὸν δαίμονε ἀσχημακαὶ τὸν κρατήσαν γιὰ λίγο στὸ ἀναρ-
ρωτήριο. Τὸ βράδι στὴ συγκέντρωση ὁ Μάκης Δόγκας ποῦχε παρακολουθήσει ὅλη τὴ
μέρα στὸ 2ο Γραφεῖο τοὺς καινούργιους φερμένους ἔκανε τὴς προειδοποιήσεις του.
Φοβέριζε, κορβίδεψε, καὶ μᾶς εἶπε νὰ βγάλουμε τὴς "παροπίδες" καὶ νὰ προσγειωθοῦ-
με βραλῶς στὴν πραγματικότητα, γιατί θὰ μᾶς προσγειώσουνε πολὺ ἀνωμάλας. Καὶ
κλείσαμε μιὰ ὀλδικλῆρη μέρα ζωῆς στὴν κόλαση τοῦ Μακρονησιοῦ. Κι' εἶχαμε πιά συ-
νηθίσει τόσο. Μιὰ μέρα ἀγωνίας.....

Σὲ τρεῖς μέρες μᾶς ξαναπερνοῦνε ἀπὸ τὸ 2ο Γραφεῖο. Καὶ γίνεται πάλι ἡ ἴδια
δουλειά. Ἔλο, φοβέρα, βρεσιὰ καὶ ξευτελισμὸς. Ὅλα τὰ κανονίζει ὁ Μάκης Δόγκας,
εἶναι ὁ νοῦς καὶ κυβερνᾷει τὰ πάντα μέσα στὸ Γ. Τάγμα. "κορβὴ μ' ἕνα του λόγου
νὰ σὲ κάνει σακάτι, γιὰ ὅλα σου τὰ χρόνια ἢ καὶ νὰ σὲ ξοφλίσει ἀπὸ τὴ ζωὴ. Τὰ
τσακάλια καὶ περιμένουν μὲ τὰ ξόλα στὰ χέρια τὸν πηττοῦνε στὰ μάτια. εἶναι μιὰ

μοδμία ὅλος-ὅλος κι' ὄμως σηκώνει καί ὁ ἴδιος χέρι καί χτυπάει λυσσασμένα.

ΑΡΧΗ Τῆς φερέ, τυχερός εἶναι ὁ Στάθης Μυλωνᾶς ἀπ' τήν Εὐβοία.

Τὸ ὄνομα τῆς ἀσπληγερῆς, ξητᾶει πάλι τὰ στοιχεῖα καί κῆνει καί, τρεῖς ἐρωτᾶει
Τί εἶναι ὁ Μάρκος; Τί εἶναι οἱ ἀντίρτες κι' ἂν συνεργάζονται μέ τοὺς Βουλγάρ
ρους.

Ὁ Μυλωνᾶς φαίνεται πῶς κῆτι εἶπε καί τὸν ἀρχίσανε ὅπως κι' ὄλους τοὺς ἄλ-
λους. Μὴ γιὰ νὰ σπᾶσουν τὸ ἠθικὸ μας τὸν τραβοῦν ἀπὸ τὸ 2ο Γραφεῖο στὸ φυλά-
κιο τῆς Α.Μ. - Ἐκεῖ τὸν δειράνε πολὺ. Τὸν βάλανε κατόπι σὲ μίγκωνια τῆς σκη-
νῆς δεινὸν κι' ὅποιος ἔφτανε χτυποῦσε. Τὸν κρατήσανε ἔτσι ὅλη τὴ μέρα. Τὸ βρά-
δυ τὸν δειράνε ξανά καί τὸν ἀφήσαν λεύτερο τ' ἀπόγειομα τῆς ἄλλης μέρας. Ἦταν
φριχτὸ παραμορφωμένος ὅταν γόρισε στὸ λόχο μας ὁ Μυλωνᾶς. Τὸ πρόσωπό του κατα-
μελανισμένον ἀπὸ τίς γροθιές, τὰ μάτια του κρησμένα, τὰ χέρια του φουσκωμένα,
γδαρμένα καί μέ μαύρα τὰ νύχια ἀπὸ τὰ κατήματα τοῦ τουκάναν. Καί σ' ὅποιον τὸν
ρωτοῦσε πῶς ἔγινε ἔτσι, σκόβει τὰ μάτια καί λέει:

Ἐπεσᾶ :

Γιατί ἔτσι τοῦσαν ἀπὸ τήν Α.Μ. - Ἦκε ἄμα τολμήσει νὰ πεῖ σὲ κανέναν
ὅτι τὸν δειράνε, τὸν περιμένει ἡ "θάλασσα". Γι' αὐτὸ καί κλείνει τὸ στόμα του
δὲν μιλάει σὲ κανέναν καί δὲν κῆνει κανέναν καρῆα κιά...

..

Ὅλη τὴ μέρα δουλεῖ σκληρῆ καί κυνῆγε ἄγριο. Λιχτῆρα σὲ κῆθε σου ρῆμα. Δί-
ψα τοῦ σου φλογίζει τὰ σωθῆκά. Νοιώθεις τὸν ἐαυτὸ σου ροβερά κουρασμένο καί
ἐξαντλημένο.

Μὴ κανέναν μας ὅμως δὲν θέλει γὰ χτυπήσει πᾶν. Γιατί ἄμεσως σαλπίζει συ-
γκέντρωση θὰ ἡσυχάσουν τὰ χέρια, τὰ πόδια, οἱ πλάτες καί θ' ἀρχίσει ἡ καρδιά
τὸ βασανηστήριό της πρὸ φριχτὸ ἀ' ὅλα τ' ἄλλα τῆς ἡμέρας. Κάθε λεπτὸ κι' ἄνασ
στεναγμὸς βαθύς, κῆθε κῆγο κι' ἡ ψυχὴ στὰ δόντια.

Εἶναι μίε πλατεῖσπολὸ μικρῆ γιὰ νὰ χωρέσει 4500 σταυροποδιασμένους φαντά-
ρους. Γι' αὐτὸ καθόμαστε ὁ ἕνας κολλητὰ στὸν ἄλλο, ἀνακατωμένοι. Ὅλοι μας ἔχου-
με μέτωπο ὁτὸ βῆμα ποῖνε σὲ ψηλότερο ἐπίκεδο ἀπὸ μᾶς καί στήν προέκτασή του
πρῶνα, οἱ θέσεις τῶν ἀξ/κῶν καί τῶν κρυφῶν καί φαγερῶν καρφιῶν τοῦ τάγματος.
Γῆρω-γῆρω μας, κῆβουν βόλφες βλεσυροὶ οἱ Α.Μῖτες μέ τὰ ρόπολα στὰ χέρια.

Ἄντε, νὰ δοῦμε ἀπὸ ποῖον νὰ προφυλαχτεῖς.

Ἀπ' τὸν Μάκη τοῦ σκέκεται πάντα ὀρθιος πλάιστό βῆμα, ἀπὸ τοὺς ἄξ/κοὺς πρὸ
μέ τὰ μάτια τους μᾶς ἐρευνοῦνε, ἀπ' τοὺς Α.Μῖτες, ἢ ἀπ' τοὺς ἄγνωστους πλαινοὺς
σο. Κι' ἔτσι γιὰ δυὸ ὄρες κῆθε βρῆδι, λειάνεις στήν ἀγωνία.

Τὴ δουλειά τῆς συγκέντρωσης τὴν ρεγοῦλᾶρει ῥαστορικῶ ὁ Μάκης, μέ περιφη-
μο σεγκόντο τὸ Σφακιανὸ καί τὸ Σκαλομπάκα τοῦ ξέρει νὰ μπαίνει, στήν κατάλ-
ληλη στιγμή...

Σὲ μίε συγκέντρωση λοιπόν, ὁ Μάκης μᾶς εἶπε.

Στίς σκητές, στήν ἀγγαρία καί στὸ φαῖ, τὰ κόκκινα φίδια βρίσκουν εὐκαιρία
καί χῆνουν τὸ δηλήτηριό τους, σὲ οἶες. Κανέναν ὅμως δὲν εἶρε σὲ γυμρεῖο μου
νὰ με ὑποδείξει. Ἐναν' ἀπ' αὐτοὺς.

Τὸ Τάγμα βοδῖξε ἀπελπισμένα.

Δὲν τοὺς ἔβρουμε. Δὲν ἐκδηλώνονται. Δὲν μᾶς μιλοῦνε

Ο Μάκης όμως το βιολί του

Τους έβλεπε, αλλά δεν τους μαρτυράτε γιατί φοβάστε να μη σας πούν "χαφιέδες
αυτοί οι χαφιέδες των βουλγάρων.

Και βγαίνει στη μέση ο Σκαλομπανκας.

Εντός 5 ημερών πρέπει να ξέρουμε όλους τους κοθικούς. Θα μας τους υποδείξετε
σείς. Έχουν βέβαια δικό τους σύστημα που δουλεύουν, αλλά είναι εύκολο να τους
καταλάβετε. Καθένας που μιλάει για το ναρβ, για τη δουλειά, για το φαΐ, είναι κοθ-
ικός. Εγώ θα κάνω την αρχή για να σας βοηθήσω. Θα σας δείξω έπισης έναν και θαλω
σε 5 μέρες να τους ξέρουμε όλους.

Το Τάγμα: λούφαξε. Οι καρδιές χτυπούν δυνατά. Η αγωνία ζωγραφίσθηκε στα πρό-
σωπά μας κι' ο Σκαλομπανκας με μία ειρωνία γεμάτη σαδισμό μας κυττάζει έναν-έ-
ναν. Περύσανε αρκετά λεφτά. Σε μία στιγμή βγάζει ένα χαρτάκι από την τσέπη του
και σηκώνοντας τάρματα του πάνω μας, λέει:

Κατσαρβ:

Ένας φαντάρος κατακόκκινος σηκώθηκε μέσα από το πλήθος, κάθισε προσοχή κι'
είπε:

Διατάξετε:

Γυρίστε και κυττάξτε τον όλοι καλά. Είναι ένας κοθικός άμετανθητος. Ήταν
γραμματέας της ΕΠΟΝ Μακεδονίας κι' ήρθε στο Στρατό για να τον διαλύσει. Κυττάξτε-
τον όλοι κι' όπου τον βρείτε να του κάνετε λαχτάρες για να συνέλθει ο άνθρω-
πος.

Απ' τον όγκο μέσα άρχισαν να ηδούν σαν τσακάλια τα διάφορα υποψήφια καρ-
φιά. Κυττούσαν το Σκαλομπανκα αν τους βλέπε, και προχωρούσαν βρίζοντας δυνατά.
Σε λίγο ο Κατσαρβς ήταν ζωμένος από 50 και πάνω τσιτσιούς. Ένας του βγαλε το
δικωχο φωνάζοντας. Βγάλε το στήμα κερατά Βοσλγαρεί. Δεν σου αξίζει:

Ο Σκαλομπανκας χρομογελώντας ενθαρρυντικά λέει: Αυτοί οι συνάδελφοί σας που
κυκλώσανε τον Κατσαρβ είναι τα άγαναχτισμένα θόματα των καθοδηγητών. Είναι οι
άνθρωποι που τώρα ξυπνήσανε και είδαν το σωστό δρόμο. Αν τους αφήσω θα τον
λειώσουν.

Ήταν το σθένημα.

Θάνατο βρυχήθηκαν οι ύμινες, που τον είχαν ζώσει. Θάνατο, απάντησε βογγώντας
ή απελπισμένος φανταρία. Και πέσαν πάνω του σαν λυσσασμένοι οι μελλοντικοί μπό-
γηδες. Το τι γίνεται δεν γράφεται. Ένας άνθρωπος που κυλιότανε σαν τσουβάλι
στο χώμα και ποδοί κλωτσιές αντιχούσαν υπόκοφα, ανατριχιαστικά.

Ο Σκαλομπανκας γελοῦσε με το ίδιο πάντα χαμόγελο, ενώ ο Μάκης έλεγε
Είναι κι' άλλοι πολλοί, αλλά τη σειρά του ο καθένας. Όταν νομίσαν ότι πιά είχε
γίνει πτάμα, ο Σκαλομπανκας φώναξε.

Φτάνει πιά: Γρήγορα ή έστυνομία να τον πάρει για να τον "προφυλάξει" γιατί
θα μας τον ξεπλύνουν οπως πάνε και θα βουρξει ο Ριζοσπάστης. Ή

Επεβήκανε τα κοράκια της Α. Μ. με μία άγρια χαρά, θ' άρχινοῦσε το δικό τους
ρεπορτάριο. Τον πήραν στο φυλάκιο κι' αφού συνήλθε, το βράδι τον ξαναρχίσανε.
Του βγάλαν από δυο νύχια στο κάθε πόδι, τον σταυρώσανε, τον κάψανε με πυράμνα
σίδερα, τον ζεματίσανε με λάδι, τον χάράξανε και του βάλανε άλάτι, τον σουβλίψ-
κανε με μεγάλες βελόνες. Τάρμαρτιά του κρατήσανε 12 μέρες. Μα δεν βγάλανε τίπο-
τε κι' επειδή φοβήθηκε ο γιατρός για την καρδιά του τον πήραν στο Αναρρωτήριο

Έτσι ὁ Παρίσσης Κατσαρός ἀπέχτησε πιά τ' ὄνομα τοῦ πρώτου μάρτυρα τοῦ Μακρονησιῶ. Κι' ἡ ἐμφάνισή του, προκαλοῦσε σεβασμὸ στοὺς φαντάρους.

Ἦρθε κι' ἄλλες πολλές φορές ἀπ' τὴν ἱερὴ ἐξέταση τῆς Α.Μ., μὴ δὲν ἔχω στοὺς χεῖράς, ἀδύτης. Στὴ βασανηστήριά του, πῆραν μέρος ὅλοι οἱ Α.Μ., Ὁ Σφακιανός, ὁ Μάκης κι' ὁ Κατσηγεωργίου.

Ἦταν ἡ "προφθλαξή" τοῦ Σκαλομπανιά...

..

29, Ἰλοβλή 1947...

Ἡ ἀποψινὴ συγκέντρωση εἶναι φοβερὰ ἠλεχτρισμένη. Ὁ Μάκης μᾶς μιλάει γιὰ τὸν κίνδυνο ποὺ διατρέχει τὸ ἔθνος μας ἀπ' τὴν ἀπειλὴ τῶν γειτόνων, ὅτι ὅλοι μας πρέπει γάβρεθοῦμε στὸ πλευρὸ τῆς πατρίδας κ.λ.π. ἐνῶ ὅλοι μαζί δύναστέ καὶ ρυθμικὰ φωνάζουμε:

Ὅπλα θέλουμε, ὅπλα θέλουμε, γιὰ πολὺ ὄρα.

Ἐμφανικῶς σηκώνεται ὁ Σκαλομπανιάς, μὲ τὴν ἴδιον πάντα σαδιστικὴν ἔκφρασή του καὶ κλησιάζει στὸ βῆμα, ἐνῶ γιὰ κήμποση ὄρα παρακολουθεῖ τίς ἐκδηλώσεις μας ποὺ τόσο πιά κολῶ μεγαλώνουν. Μᾶς σταμάτησε.

Ζητᾶτε ὅπλα. Εἶναι βέβαια ένας καλὸς οἰωνός, μὴ δὲν ἀρκοῦν οἱ οἰωνοί. Θέλουμε κι' ἔργα. Σᾶς εἶπα πρὸ ἡμερῶν γὰ μὲ βρεῖτε τοὺς κοδικούς. Δὲν ἔγινε τίποτα.

Δὲν τοὺς ξέρουμε ἀποντᾶει τὸ Τάγμα.

Τοὺς ξέρετε, ἀλλὰ δὲν τοὺς μαρτυρᾶτε γιατί κι' ἐσεῖς δὲν ἔχετε ἀλλάξει ἀκόμα.

Θάνατος στοὺς Βουλγάρους! Ἐσφωνίζουμε.

Τὸ λέτε μὴ δὲν τὸ κᾶνετε. Δὲν εἶδα νὰ μοῦ φέρετε μιὰ μέρα ἕναν "κοῦκο", σκότμηνο. Θὰ μοῦ πείτε: "Μὰ νὰ ἐγκληματίσουμε!" Τὸ νὰ σκοτώσεις ἕναν κοῦκο, δὲν εἶναι ἐγκλημα. Εἶναι, πρῶτης πατριωτικῆς. Εἶναι ἡ πιά μεγάλη ὑπηρεσία ποὺ προσφέρεις στὴν Πατρίδα! Ἰδοὺ μόνο θὰ ἐμπιστευθῶ ὅπλα στὰ χεῖριά σας, ὅταν λυντσαρετε ὅλους τοὺς "κοδικούς".

Τὸ σὴνθημα λοιπὸν ρίχτηκε ἀπὸ τὸ πιά ἐπίσημο στόμα. Ἀπὸ τὸν διοικητὴ.

Κι' ἡ ζωὴ μας ἔγινε μιὰ κόλλαση πιά ἀφόρητη. Ἀπ' τίς 12½ ὥς τίς 3½ ἔχουμε ἀνῆπαψι. Σ' ἀδύτης, τίς 3 ὥρες ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα ἄρχισαν σκηνές, στὸ Γ' Τάγμα, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ ἀποδοθοῦν στὸ χάρτι.

Ὅλα τὰ ὑποψήφια καρφιά, συγκρότησαν δμοδές. Μπαίνανε σὲ μιὰ σκηνὴ κι' ἀρπάζαν ἕναν.

Βούλγαρος! Βούλγαρος! φωνάζανε δύναστέ καὶ τὸν τραβοῦσαν ἔξω. Σὲ δύο λεφτὰ πᾶνω ἀπὸ 100 "ἀγαναχτησμένοι" μὲ ξόλα, μὲ ἄρβυλα, μὲ πέτρες, μὲ κλωτσιές, μὲ γροθιές πέφτανε πᾶνω στὸ δυστυχησμένο θῦμα τους. Τὰ οὐρλιαχτὰ τῶν καννιβάλων ξεσχιζανε ἄγρια τῆ μεσημεριαντικῆ χτυνωμένη σιγῆ, ἐνῶ τὰ κλάματα καὶ οἱ κραυγές ἀγωνίας τοῦ ἀνθρώπινου κουρελιοῦ μνηοδσανε ὅτι ἀκόμα ἀνασαίνει. Ἀφοῦ περνοῦσαν ἀρκετὰ λεφτὰ, τότε ἔτρεχε ἡ Α.Μ., τοὺς σκορποῦσε, κι' ἔπαιρνε τὸ παραλυμένο πιά κορμὶ ἀπὸ κᾶτω, γιὰ νὰ τὸ "προφυλλάξει" καὶ τὸ ἔκλεψε στὸ συρματοπλεγμένο ὑπαίθριο πειθαρχεῖο γιὰ νὰ συνέλθει. Ὑστερα ἀκολουθοῦσε τὸ προηγουμένο γνωστὸ πρόγραμμα τοῦ Κατσαροῦ. Ἀπ' ἀδύτους τοὺς λοντσαρισμένους σχεδὸν κανέναν δὲν γλύτωσε ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ Μάκη. Ὅλοι ὑπογράψανε γιατί δὲν μποροῦσαν πιά οὔτε ψυχικὰ, οὔτε σωματικὰ νὰ δείξουν ἀντοχή.

ΑΡΧΕΙΑ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Κάθε μέρα βγαίναν 7-8 και 10 πολλές φορές τέτοιοι "Βοθλγαροι" και άλλες τόσες φορές τη νύκτα μας και οι παλμοί μας πήγαίναν να σπάσουν απ' την αγωνία. Ήταν η κακοδουργία ντερεκτιβα του Σκαλοθπακα. Κάθε βράδι ο Μάκης στη συγκέντρωση έκανε ανασκόπηση της μεσημεριανής δράσης των "Αναναχτησμένων" και ειδικοποιούσε τους εμπανθητους ότι το Τάγμα δεν μπορεί να εγγυηθεί τη ζωή κανενός, γιατί το πλήθος πια των παρασυρμένων ξόπλησε.

Αυτή η πολιτική τους έφερε αρκετά αποτελέσματα. Ένας μεγάλος αριθμός ανθρώπων πούχαν πια αποκάνει από τον ψυχολογικό εκβιασμό, πανικοβλήθηκαν με τα τελευταία προγκράμ και πήγαίνε στο Μάκη δηλώνοντας υποταγή."